

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXXIV. — Wydana i rozestana dnia 12. czerwca 1915.

Treść: № 156. Rozporządzenie cesarskie o odpowiedzialności za szkody, wyrządzone działaniem zdrazieckiem, popełnionem w czasie wojny.

156.

Rozporządzenie cesarskie z dnia 9. czerwca 1915

o odpowiedzialności za szkody, wyrządzone działaniem zdrazieckiem, popełnionem w czasie wojny.

Na zasadzie § 14. państwowej ustawy zasadniczej z dnia 21. grudnia 1867, Dz. u. p. Nr. 141. postanawiam, co następuje:

Odpowiedzialność za szkody, wyrządzone działaniem zdrazieckiem, popełnionem w czasie wojny.

§ 1.

Kto jako osoba wojskowa zbiegnie do nieprzyjaciela, albo kto w czasie wojny zwraca bezprawnie oręż przeciw Monarchii austriacko-węgierskiej lub mocarstwu z nią sprzymierzonemu, albo szpiegowaniem lub w inny sposób, radą lub czynem, udziela pomocy nieprzyjacielskiej sile zbrojnej, winien za swe działania zbrodnicze wynagrodzić państwu szkodę.

Należy państwu wynagrodzić nie tylko wszelką szkodę, wyrządzoną bezpośrednio lub pośrednio działaniem zbrodniczem, ale nadto należy mu przyznać jako zadośćuczynienie za naruszenie prawa stosowne odszkodowanie wedle swobodnego

przekonania sądu, opartego na rozważeniu wszelkich okoliczności.

Roszczenie o wynagrodzenie szkody nie podlega trzechletniemu zadawnieniu (§ 1489 p. k. u. c.).

Zajęcie.

§ 2.

Dla zabezpieczenia roszczenia państwa o wynagrodzenie szkody może być zarządzone zajęcie położonego w Austrii ruchomego i nieruchomego majątku obwinionego, jeżeli wedle zbadanych okoliczności zachodzi uzasadnione podejrzenie jednej z czynności wymienionych w § 1. Przed wydaniem orzeczenia należy przesłuchać obwinionego, jeśli jest obecny, na przemawiające przeciw niemu poszlaki i dowody.

§ 3.

Jeżeli postępowanie karne toczy się w sądzie wojskowym, powołanym jest do orzeczenia o zajęciu cywilny Trybunał karnej pierwszej instancji w siedzibie sądu krajowego wyższego, w którego okręgu czyn popełniono. Jeżeli czyn popełniony został za granicą, natenczas właściwym jest ten cywilny Trybunał karnej pierwszej instancji w siedzibie sądu krajowego wyższego, w którego okręgu znajduje się większa część majątku obwinionego.

Jeżeli Trybunał z powodu zdarzeń wojennych zastanowił swoją czynność albo jeżeli za tem

przemawiają ważne powody rzeczowe, może sąd krajowy wyższy poruczyć to zadanie innemu Trybunałowi swego okręgu, Trybunał kasacyjny innemu Trybunałowi jednego z królestw i krajów, reprezentowanych w Radzie państwa.

§ 4.

Jeżeli postępowanie karne toczy się w cywilnym Trybunale karnym albo w sądzie powiatowym jego okręgu, powołanym jest do orzeczenia o zajęciu ten Trybunał.

§ 5.

Cywilny Trybunał karny może jeszcze przed wydaniem orzeczenia o zajęciu wydać zarządzenia, służące do tymczasowego zabezpieczenia majątku.

§ 6.

Cywilny Trybunał karny orzeka o zajęciu na wniosek prokuratora państwa, w gronie trzech sędziów. Uchwałę należy doręczyć prokuratorowi państwa, obwinionemu i jego prawnemu zastępcy. Jeżeli doręczenie do rąk obwinionego lub jego prawnego zastępcy nie da się uskuteczyć, natenczas należy uchwałę zarządzającą zajęcie doręczyć obrońcy, który będzie ustanowiony z urzędu dla strzeżenia praw obwinionego.

Uchwałę, zarządzającą zajęcie ogłosić należy raz jeden w dzienniku, przeznaczonym na krajowe ogłoszenia urzędowe. Z dniem, w którym doręczoną zostanie uchwała obwinionemu lub jego prawnemu zastępcy lub z dniem, w którym uchwała będzie ogłoszona, traci obwiniony na czas trwania zajęcia prawo rozporządzania swym majątkiem między żyjącymi. Surowsze przepisy wojskowej ustawy karnej o ograniczeniu zdolności prawnej i do działań prawnych, pozostają w mocy.

Jeżeli doręczenie do rąk obwinionego lub jego prawnego zastępcy nie da się uskuteczyć, należy doręczyć uchwałę także małżonkowi obwinionego, jego rodzicom i dzieciom, o ile ci bez znaczniejszych trudności mogą być wyszukani.

§ 7.

Jeżeli obwiniony zmarł, może mimo to być zarządzane zajęcie nieprzyznanego jeszcze po nim spadku, jeżeli zapadło przeciw niemu prawomocne orzeczenie skazujące. Uchwałę zarządzającą zajęcie należy doręczyć kuratorowi, który będzie ustanowiony przez właściwy sąd cywilny dla zastępo-

wania spadku oraz małżonkowi, rodzicom i dzieciom zasądzonego, o ile ci ostatni mogą być wyszukani bez znaczniejszych trudności. Uchwałę należy ogłosić (§ 6., ustęp 2.).

Począwszy od dnia, w którym doręczono uchwałę kuratorowi, albo od dnia, w którym ogłoszono uchwałę, nie można w czasie trwania zajęcia rozporządzać dalej majątkiem.

§ 8.

Przeciw uchwałom (§§ 6., 7.) dopuszczalne jest zażalenie do sądu krajowego wyższego w ciągu dni ośmiu; nie ma ono skutku odwłocznego.

Jeżeli doręczenie do rąk obwinionego albo jego prawnego zastępcy nie da się uskuteczyć, albo jeżeli zajęto majątek spadkowy, jest także uprawniony do wniesienia zażalenia małżonek, rodzice i dzieci obwinionego; jeżeli niedoręczono im uchwały, zarządzającej zajęcie, natenczas mogą wnieść zażalenie w ciągu trzech miesięcy od dnia ogłoszenia uchwały.

Sąd krajowy wyższy może przeprowadzić nowe dowody, albo zarządzić inne uzupełnienie dochodzenia.

§ 9.

Cywilny Trybunał karny winien udzielić uchwałę zarządzającą zajęcie temu sądowi cywilnemu, który byłby właściwym do sprawowania kurateli nad majątkiem obwinionego. Ten sąd winien zabezpieczyć majątek i zarządzać nim podobnie, jak majątkiem nieobecnego. Przy nieruchomościach i wierzytelnościach obwinionego zabezpieczonych hipotecznie, uskuteczyć należy adnotację zajęcia. W miarę potrzeby ustanowić należy zarządcę majątku.

Osobom, którym przysługuje przeciw obwinionemu roszczenie o utrzymanie z mocy ustawy, należy wypłacić je z dochodów majątku, jeżeli osoby te mieszkają w granicach państwa, żyją w niedostatku i są bez winy. Pod takimi samymi warunkami można ich pozostawić w posiadaniu majątku albo jego części i upoważnić do wydawania zarządzeń, niezbędnych do prawidłowego prowadzenia gospodarstwa. Przed wydaniem takiego orzeczenia winien sąd kuratelarny wysłuchać właściwą prokuratorę skarbu.

Postanowienia te należy stosować analogicznie, jeżeli zajęto majątek spadkowy. W miejsce sądu kuratelarnego wstępuje sąd przeprowadzający postępowanie spadkowe.

Zaspokojenie roszczenia państwa i trwanie zajęcia.**§ 10.**

Jeżeli obwiniony skazany zostanie w wyroku cywilnego sądu karnego na zapłacenie państwu żadanego odszkodowania, należy zaspokoić roszczenie z zajętego majątku. Majątek pozostający po zaspokojeniu roszczenia zwrócić należy bezwzględnie skazanemu względnie jego dziedzicom po odliczeniu kosztów zarządu i dochodów pozostawionych na utrzymanie (§ 9., ustęp 2.).

§ 11.

Jeżeli w skazującym orzeczeniu sądu karnego nie orzeczono o roszczeniu państwa o wynagrodzenie szkody albo orzeczono tylko o części roszczenia, natenczas winne państwo dochodzić swego roszczenia drogą skargi w ciągu sześciu miesięcy po prawomocności wyroku; w przeciwnym razie zajęcie należy uchylić.

§ 12.

Jeżeli obwiniony nie może być stawiony przed sąd, trwa zajęcie aż do jego śmierci, o ile roszczenie o wynagrodzenie szkody nie zadawniło się wcześniej.

§ 13.

Jeżeli z majątku nie ma być zaspokojone jakiegokolwiek roszczenie państwa, natenczas należy po odliczeniu kosztów zarządu i dochodów pozostawionych na utrzymanie (§ 9., ustęp 2.) zwrócić

bezwzględnie majątek właścicielowi względnie jego dziedzicom.

§ 14.

Jeżeli zajęcie majątku uchyli się z tego powodu, że przeciw obwinionemu zastanowiono ściganie albo uwolniono go od oskarżenia, natenczas przy zwrocie majątku odliczyć należy jako koszt zarządu tylko te koszty, które on sam na prawidłowy zarząd majątku byłby musiał wyłożyć.

Początek mocy obowiązującej tego rozporządzenia.**§ 15.**

Niniejsze rozporządzenie cesarskie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

§ 16.

Wykonanie poruczam Memu Ministrowi sprawiedliwości i Memu Ministrowi obrony krajowej w porozumieniu z innymi interesowanymi Ministrami.

Wiedeń, dnia 9. czerwca 1915.

Franciszek Józef wkr.

Stürgkh wkr.

Georgi wkr.

Hohenburger wkr.

Heinold wkr.

Forster wkr.

Hussarek wkr.

Trnka wkr.

Schuster wkr.

Zenker wkr.

Engel wkr.

Morawski wkr.

